

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2023 | HR

Pogled s lokalne razine (S3, E24) – Op?a migracijska kriza u Europi: gdje se nalazimo i kako dalje?

Ova epizoda našeg podcasta bavi se kontinuiranom migracijskom krizom u Europi. Zbog razmirica između Italije i Francuske, nastalih kada su obje zemlje odbile dopustiti brodu Ocean Viking da pristane na njihovu obalu kako bi se iskrkali migranti spašeni pred obalom Libije, ovo pitanje ponovno se našlo u prvom planu. Gdje se sada nalazi europska migracijska politika? Što se dogodilo s europskom solidarnošću nakon velikih iskušenja s kojima smo se susreli tijekom sirijske izbjegličke krize 2015. godine? Kako su se ugroženi migranti našli u pravnoj „ničijoj zemlji“?

Tom pitanju i odgovorima na njega posvetit ćemo se zajedno s **Joséom Antoniom Morenom Díazom**, članom Skupine radnika Europskog gospodarskog i socijalnog odbora i odvjetnikom specijaliziranim za migracije i azil, **Louise Guillaumat**, zamjenicom voditelja operacija pri SOS Méditerranée, nevladinoj organizaciji koja upravlja brodom Ocean Viking i koja je 2016. dobila nagradu EGSO-a za civilno društvo, i **Tomasom Miglierinom**, dopisnikom za Švicarsku radioteleviziju u Bruxellesu, specijaliziranim za migracije.

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)

- [EL](#)
- [GA](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

UREDNIŠTVO

[Giulia Barbucci: „Nova godina donosi nove izazove”](#)

Drage čitateljice, dragi čitatelji,

u svaku godinu ulazimo s novim nadama i snovima, kao i novom odlučnošću da ih ostvarimo.

Nadam se da ćemo u ovoj novoj godini riješiti problem pandemije kako bismo se mogli uhvatiti ukoštac s novim velikim izazovima s kojima će se Europa suočavati 2023. i nakon toga: ratom u Ukrajini i energetsom krizom, zelenom i digitalnom tranzicijom, promjenama na tržištu rada i promjenjivom političkom atmosferom u mnogim dijelovima Europe.

S obzirom na loše gospodarske prognoze za ovu godinu, Europa mora utvrditi točne i jasne prioritete. Ova godina započinje švedskim predsjedanjem Vijećem Europske unije i švedsko predsjedništvo namjerava nastaviti pružati humanitarnu pomoć Ukrajini te se istodobno usredotočiti na zelenu tranziciju i jačanje gospodarstva EU-a, posebno s obzirom na činjenicu da se ove godine pripremamo za obilježavanje 30. obljetnice jedinstvenog tržišta.

Osim toga, 2023. proglašena je Europskom godinom vještina.

Radna snaga koja posjeduje vještine za kojima postoji potražnja dovodi i do inovacija te osigurava da u gospodarskom oporavku i zelenoj i digitalnoj tranziciji nitko ne bude zapostavljen. Vještine će stoga imati ključnu ulogu u suočavanju s izazovima u Europi.

Iako je Europska godina mladih završila, i dalje ćemo biti usmjereni na tu temu. Odbor je tijekom prošle godine pripremio nekoliko mišljenja o mladima te se i dalje zalaže za to da se europske politike i zakonodavstvo [prilagode potrebama mladih](#). Europski gospodarski i socijalni odbor nastaviti će tražiti rješenja za mlade kojima bi se uzeo u obzir i njihov zahtjev za boljim planetom.

Na sastanku COP27 u Šarm eš-Šeiku u studenome 2022., u izaslanstvu Odbora bio je i izaslanik mladih kako bi predstavljao glas mladih o pitanjima povezanim s klimatskom krizom i održivošću. Ove godine nastaviti ćemo pozivati na jaču ulogu mladih i organiziranog civilnog društva u pregovorima kako bi se u procesu preobrazbe osigurala socijalna pravda.

Naši su napori 2022. bili usmjereni i na poboljšanje rodne ravnopravnosti. Kako bi podržao Tjedan rodne ravnopravnosti Europskog parlamenta, Odbor je organizirao niz događanja u sklopu kojih je obrađen širok raspon tema povezanih sa ženama, uključujući njihovu ulogu u socijalnoj ekonomiji, povezanost žena i energetske siromaštva, obiteljsko nasilje nad ženama, pristup financiranju za poduzetnice te reproduktivna i seksualna prava. Europski gospodarski i socijalni odbor nastaviti će predano raditi na rodnoj ravnopravnosti i rodno osviještenoj politici u svim područjima politika, u ovoj novoj godini i nadalje.

S obzirom na brojne izazove koje donosi budućnost, Europska unija može uspjeti samo ako će sustavno uključivati europsko civilno društvo u donošenje odluka. Nadajmo se da ćemo zajedno svladati te izazove i da ćemo u novoj godini ponovno pronaći sigurnost, mir i razumijevanje koje smo ranije uzimali zdravo za gotovo.

Europi želim uspješnu godinu, a svima vama sreću i dobro zdravlje.

Giulia Barbucci, potpredsjednica EGSO-a za proračun

KALENDAR

22. i 23. veljače 2023., Bruxelles

Plenarno zasjedanje EGSO-a

27. i 28. veljače 2023., Bruxelles

Konferencija dionika kružnog gospodarstva 2023.

23. i 24. ožujka 2023., Bruxelles

[Tvoja Europa, tvoje mišljenje! 2023.](#)

„U ŽIŽI”

U našoj rubrici „U žiži” molimo članove i članice EGSO-a da predstave ključne prijedloge Odbora za rješavanje izrazito važnih pitanja koja utječu na EU.

U ovom broju **Kinga Joó**, članica EGSO-a i izjaviteljica za mišljenje „Europska strategija za skrb”, govori nam o toj strategiji i njezinim ciljevima: osigurati visokokvalitetne, pristupačne i dostupne usluge skrbi u cijeloj Europskoj uniji te poboljšati položaj primatelja skrbi i osoba koje o njima skrbe, bilo profesionalno bilo neformalno.

KINGA JOÓ: „POTREBNA NAM JE VISOKOKVALITETNA SKRB ZA SVE”

Europska strategija za skrb polazi od pretpostavke da svatko od nas u nekom trenutku života pruža ili prima skrb. To je doista točno, ali visokokvalitetna skrb za sve još uvijek nije stvarnost za mnoge u Europi i to je bio jedan od čimbenika koji je dao poticaj strategiji.

U našem smo se mišljenju o strategiji usredotočili na nekoliko ključnih točaka. Prije svega, naglašavamo da sva rješenja za skrb moraju poštovati individualne izbore, a pod tim mislimo da osoba ili obitelj moraju imati mogućnost birati između skrbi koja se pruža u institucionalnom okruženju, kod kuće ili u zajednici i da nitko ne smije biti prisiljen pristati na jedan oblik skrbi zbog nedostatka alternativa.

Dimenzija rodne ravnopravnosti i načini prevladavanja stereotipa o muškarcima i ženama ključni su element strategije i naših preporuka. Naglašavamo da je potrebno uložiti napore u to da se više muškaraca potakne na zapošljavanje u području skrbi i da se osigura bolja raspodjela skrbi unutar kućanstava.

Strategija s pravom potvrđuje da su formalna i neformalna skrb povezane, da se međusobno ne isključuju i da im je objema potrebna podrška. Kućnu njegu često pružaju neformalni pružatelji skrbi. Uglavnom su to žene i rodbina osobe kojoj je potrebna skrb, i upravo oni snose većinu tereta, što utječe na njihov profesionalni i osobni život. Preporučujemo da se ti neformalni pružatelji skrbi identificiraju i da se utvrde njihove potrebe kako bi se na njih moglo učinkovito odgovoriti. Vidimo potencijal i u programima vrednovanja vještina koji olakšavaju prepoznavanje njihova „nevidljivog rada”.

Usto, ponavljamo svoj prijedlog da se pokrene europsko jamstvo za skrb kako bi se svima koji žive u EU-u osigurao cjeloživotni pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi i uslugama skrbi po pristupačnim cijenama. Tim bi se instrumentom pomoglo riješiti problem nedostatka skrbi i promicati pristojne radne uvjete za pružatelje skrbi, uključujući i neformalne pružatelje skrbi.

Na kraju, željela bih istaknuti da smo pozornost usmjerili i na provedbu, praćenje i evaluaciju dvaju prijedloga Vijeća o ranom obrazovanju i skrbi te o dugotrajnoj skrbi, koje je Vijeće donijelo u sklopu

predmetne strategije u prosincu 2022. Pozivamo na preispitivanje općih i posebnih ciljeva, uključujući ciljeve iz Barcelone, u sredini programskog razdoblja.

„PITANJE ZA...”

„Pitanje za...”

Ovog mjeseca u rubrici „Pitanje za...”, zamolili smo Jaroslawa Pietrasa, bivšeg glavnog direktora u Vijeću Europske unije, da nam nešto kaže o pitanju koje nam je svima ovih dana glavna tema: energetske krizi.

Jaroslav Pietras gostujući je suradnik u Centru za europske studije „Wilfried Martens” u Bruxellesu i gostujući profesor na Europskom koledžu u Brugesu. U razdoblju od 1990. do 2006. u rodnoj Poljskoj obavljao je funkcije državnog tajnika u Ministarstvu financija, državnog tajnika za europske poslove i voditelja Ureda Odbora za europske integracije. Od 2008. do 2020. bio je glavni direktor u Vijeću Europske unije zadužen za brojna područja politika, među ostalima i energetiku. Doktorirao je ekonomiju na Sveučilištu u Varšavi i autor je brojnih publikacija o EU-u, održivosti i trgovinskim pitanjima, a bio je i stipendist Zaklade Fulbright i član odbora skupine za strateško promišljanje Bruegel (2008. – 2011.).

Jaroslav Pietras: „Energetska kriza još nije završena”

EGSO info: Što trenutno činite u vezi s energetske tržištem EU-a i kakvi su izgledi za budućnost?

Jaroslav Pietras: Gornja granica cijene plina o kojoj su ministri energetike EU-a postigli dogovor znatno je ispod aktualnih cijena. Otvaranje energetske tržišta u prvim danima 2023. nije dovelo ni do kakvih iznenađenja ili dramatičnih posljedica. Cijene plina i nafte i dalje padaju, ali sporijim tempom. Trenutačna razina cijena usporediva je s onom zabilježenom neposredno prije ruske agresije na Ukrajinu. Potrošnja plina u EU-u smanjila se za više od 20 %, i to bez kritičnog utjecaja na proizvodnju ili potrebe za grijanjem. Naravno, potrošači u svakoj državi članici morali su računati s visokim troškovima energije, ali nisu se morali smrzavati. Opskrba kućanstava plinom nije bila prekinuta. Početkom nove godine popunjenost europskih skladišta plina bila je veća od 80 %, što je vrlo dobar rezultat u

usporedbi s prosjekom prethodnih pet zima.

Europske zemlje odustale su od uvoza plina iz Rusije, koji sada uglavnom dolazi iz drugih izvora. To uključuje i uvoz ukapljenog prirodnog plina, koji je 2022. bio 58 % veći nego 2021. U *Financial Timesu* od 7. siječnja 2023. istaknuto je da je „uvoz ukapljenog prirodnog plina u EU prošle godine bio jednakovrijedan 137 milijardi kubičnih metara prirodnog plina, što je gotovo 140 milijardi cm plina iz plinovoda koje je Unija 2021. uvezla iz Rusije”. To znači da je EU znatno smanjio svoju ovisnost o uvozu energenata iz Rusije.

Sve su to dobre vijesti, ali moramo imati na umu da energetska kriza još nije završena. Navedeni trendovi ne bi bili mogući da su vremenski uvjeti u Europi bili teški i da su niske temperature potaknule veću potrebu za grijanjem. Osim toga, neki energetske intenzivni industrijski procesi nisu u potpunosti obnovljeni. Stroga politika Kine u vezi s COVID-om 19 ograničila je rast i potražnju za energijom, čime je globalna potražnja za energijom smanjena. Te okolnosti nisu pod kontrolom Europe i možda više neće biti iste. To znači da su tržišta energije u EU-a još uvijek na udaru i da bi, ovisno o razvoju situacije, opet moglo doći do teškog razdoblja.

Ekstremno visoke cijene plina ne utječu jednako na sve države članice EU-a. Međutim, s obzirom na to da je unutarnje tržište EU-a već prilično međusobno povezano, cjenovni šokovi utjecali su na sve oblike energije i na svakoga. Rusija je čak i prije invazije imala utjecaja na cijene plina u Europi. U to su vrijeme pokušaji smanjenja ovisnosti o opskrbi iz Rusije bili snažno osporavani. Do potresa je došlo tek nakon namjernih poremećaja u protoku plina iz Rusije. Cijena plina dosegla je sredinom ljeta 2022. vrhunac s više od 350 eura po megavatsatu na promptnom tržištu. Tako visoka cijena odmah se prelila u cijene drugih izvora energije, posebno električne energije, koje utječu na milijune potrošača.

U to su vrijeme države članice EU-a uložile velike napore kako bi svoje objekte za skladištenje plina popunile na razinu koju zahtijeva EU. To je također bio trenutak kada su cijene plina bile do sedam puta više nego prije rata. Takav trošak dugoročno nije podnošljiv, pa su upravo zbog toga ministri energetike EU-a raspravljali o mjerama za ograničavanje nekontroliranog rasta cijena energije iznad podnošljivih razina. Europa i države članice mudro su zajednički nastupili i poduzeli niz koraka za stabiliziranje energetskih tržišta, među ostalim i ponderiranjem gornje granice cijene plina, zajedničkom nabavom, određivanjem obveze skladištenja, solidarnom opskrbom i sl.

S obzirom na to da se izgledi za ostatak sezone grijanja ne čine previše dramatičnima, EU bi sada trebao početi razmišljati o idućoj zimi i o svojoj sposobnosti da se nosi s mogućim teškoćama u budućnosti. Za uvoz plina potrebna je fizička infrastruktura koja se ne može promijeniti preko noći. Europa je cjevovodima povezana samo s nekim izvoznicima, a promjenjivi izvori opskrbe iziskuju nove terminale. Za to je potrebno vrijeme, ali treba djelovati brzo, primjerice s pomoću plutajućih terminala poput onoga u njemačkoj luci Wilhelmshaven.

Sve u svemu, izgledi da će doći do akutnog problema s plinom znatno su smanjeni. Velika je potražnja za alternativnim izvorima opskrbe plinom, novi obnovljivi izvori energije uvode se ubrzanim tempom, a ozbiljno se provode i mjere za energetske učinkovitost i uštede energije. Sve to smanjuje volatilnost opskrbe energijom, a time i cijenu plina. Tako se omogućuje diversifikacija izvora energije i izbjegavaju poremećaji uzrokovani iznenadnom obustavom opskrbe iz jednog izvora.

Međutim, energetska tržišta i dalje su vrlo osjetljiva na šokove u opskrbi. U tom se slučaju cijena plina može znatno povećati kako bi se potražnja uskladila s ograničenom ponudom. Stoga su ministri energetike s pravom raspravljali i postigli dogovor o gornjoj granici cijena plina, čak i na relativno visokoj razini od 180 eura po megavatsatu i na temelju najvolatilnijeg promptnog tržišta plina na TTF-u (virtualnoj lokaciji za određivanje cijena). To je poput sigurnosnog ventila koji se koristi u ekstremnim situacijama, no nadajmo se da neće biti potreban.

POGODITE TKO NAM JE U GOSTIMA...

Gošća iznenađenja

U ovoj rubrici predstavljamo mišljenja, razmišljanja i komentare novinara i istaknutih ličnosti o temama koje su važne u današnjoj Europi. Ovoga puta naša gošća je ukrajinska izjestiteljica Olena Abramovič, koja povodom početka nove godine s našim čitateljima dijeli svoja nadanja u bolji svijet.

Olena Abramovič ukrajinska je novinarka koja živi u Bruxellesu. Od ruskog napada u veljači 2022. njezin internetski televizijski kanal „Inter“ neprekidno izvještava o ratnim zbivanjima koja su zahvatila veliki dio ukrajinskog teritorija. Olena od 2014. izvještava za ukrajinske televizijske kanale o glavnim političkim događajima u Bruxellesu (kao što su sastanci na vrhu NATO-a i EU-a). Tijekom revolucije na Majdanu u Ukrajini 2013. i 2014. pomogla je novinarima iz Bruxellesa da se povežu s političkim čelnicima i institucijama u Kijevu. Također je surađivala s nizozemskom televizijskom kućom NOS u istrazi koja se bavila rušenjem putničkog zrakoplova MH-17, za koje je odgovorna Rusija.

Osim političkih pitanja, Abramovič se bavi i socijalnim pitanjima te pomaže ukrajinskim radnicima u Belgiji da se izbore za svoja prava. Od 2016. u svojem rodnom gradu Kovelu u sjeverozapadnoj Ukrajini organizira i ljetnu školu, odnosno besplatni program mentorstva u okviru kojega se mladima pomaže prilikom odabira sveučilišnog studija. Završila je Učiteljski fakultet, a na sveučilištu Mohyla u Kijevu magistrirala je novinarstvo.

Olena Abramovič: Ukrajina 2023.: Borba se mora nastaviti i nakon pobjede

Izreka „nikad ne propuštamo priliku propustiti priliku“ pojavila se u Ukrajini u godinama neposredno prije izbijanja rata. Njome se izražavala frustracija zbog izostanka temeljnih reformi nakon narančaste revolucije 2004. i Euromajdana 2013. Naravno, obje su revolucije donijele određene

promjene, no svaka velika bitka budi velika očekivanja, što dovodi do velikog razočaranja kad se ne dogodi gotovo ništa.

Dakle, što moramo učiniti da ovaj put ne propustimo priliku za promjene?

Po mojem mišljenju uvjerljiv odgovor na to pitanje dala je naša dobitnica Nobelove nagrade za mir **Oleksandra Matvijčuk**. Kao odvjetnica za ljudska prava i jedna od prominentnih aktivistica civilnog društva, Oleksandra je u svom impresivnom govoru, koji je održala prihvaćajući nagradu, naglasak, naravno, stavila na ljudska prava.

Možda se čini da to nema veze s osnovnim ljudskim pravima, koja je u svojoj novogodišnjoj čestitki opisao ruski komičar **Jevgenij Petrosijan**: „Ako ste pojeli neki obrok, okupali se i ako vam je u kući toplo, znači da imate sreće i da ste rođeni u Rusiji“. No, nedavni su događaji pokazali da zatvaranje očiju pred kršenjima ljudskih prava u Rusiji, što su europski čelnici činili kako bi i dalje mogli grijati svoje domove i očuvati svoja gospodarstva, može dovesti do katastrofe.

„Država koja ubija novinare, hapsi aktiviste i rastjeruje mirne demonstrante ne predstavlja prijetnju samo svojim građanima“, kaže Matvijčuk. „U donošenju političkih odluka ljudskim se pravima mora pridavati jednaka važnost kao gospodarskoj koristi ili sigurnosti, a taj bi se pristup trebao primjenjivati i u vanjskoj politici.“

Vrijeme je da izgradimo novi svjetski poredak kojem su u središtu ljudska prava, insistira Matvijčuk. Taj proces ne treba prepustiti samo političarima, u njemu treba u što većoj mjeri sudjelovati civilno društvo. „Treba nam novi humanistički pokret čiji bi rad imao smisla, koji bi obrazovao ljude, gradio podršku na lokalnoj razini i zainteresirao ljude za zaštitu prava i sloboda,“ kaže Matvijčuk.

Vrijeme je i pravi čas za provedbu niza reformi u EU-u i Ukrajini. Treba prijeći na ekološki prihvatljivije izvore energije, a ne očekivati da se ponovno uspostavi opskrba ruskim plinom i naftom. Treba pronaći načine da se zaustavi dezinformiranje i ruska propaganda i, uz pomoć EU-a, konačno reformira antikorupcijski sustav u Ukrajini.

U trenutku kad rat ulazi u drugu godinu, moramo započeti sa svim tim promjenama. Vidjeli smo da nakon rata ili revolucije promjene ne dolaze same po sebi. Ukrajinci to vrlo dobro znaju. Ovaj su put očekivanja enormna, i to ne samo u srcima Ukrajinaca, već i Europljana. Borba za izgradnju novog, održivog i mirnog svijeta odgovornost je koju nakon pobjede dijelimo svi. Ni Ukrajinci ni Europljani ne mogu si priuštiti da ponovno propuste tu priliku.

Olena Abramovič, dopisnica ukrajinskog tv kanala Inter iz Bruxellesa

NOVOSTI IZ EGSO-A

[Svaka bi godina trebala biti Europska godina mladih](#)

Na prosinačkom plenarnom zasjedanju EGSO je raspravljao o pitanjima koja utječu na mlade na tržištu rada. Ta je rasprava obilježila kraj Europske godine mladih 2022. i početak Europske godine vještina 2023. Odbor se zalagao za dugoročnu strategiju

za angažman mladih i preporučio da europske godine budu više od prilika za promotivne aktivnosti i da rezultiraju jasnim planovima.

Nakon pandemije COVID-a 19 u prvi plan dolaze potrebe tržišta rada koje se mijenjaju, sa svim prilikama i rizicima koje podrazumijevaju, naglasila je predsjednica EGSO-a **Christa Schweng**, koja je otvorila raspravu. „Tijekom Europske godine vještina EGSO će se i dalje usredotočivati na potrebe mladih i izazove s kojima se oni suočavaju u svijetu koji se mijenja velikom brzinom.”

Nicolas Schmit, europski povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava, iznio je svoju viziju za Europu: „Bolji izgledi za mlade, što podrazumijeva da ćemo se pobrinuti za njihovu sigurnosti i odgovoriti na njihove želje u pogledu kvalitetnih radnih mjesta i stabilnog i uključivog društvenog života.”

U rezoluciji usvojenoj na tom plenarnom zasjedanju EGSO je također pozvao institucije EU-a i nacionalne vlade da ojačaju sudjelovanje mladih u donošenju odluka i provode predloženu [ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih](#). **Katrīna Leitāne**, predsjednica EGSO-ove Koordinacijske skupine za Europsku godinu mladih, rekla je da je važno zajamčiti „konkretnu i dugotrajnu ostavštinu Europske godine mladih i osigurati da se pri donošenju odluka koje će utjecati na budućnost mladih čuje njihov glas”.

Odbor je u okviru priprema za 2023. objavio [mišljenje o Europskoj godini vještina](#), u kojemu je iznio bojazni zbog njezina prenatrpanog programa i prioriteta. Izvjestiteljica **Tatjana Babrauskienė** izjavila je: „Sve aktivnosti u okviru Europske godine vještina moraju biti usmjerene na najbolji mogući napredak u svim poljima obrazovanje i osposobljavanja, a među ‘odgovarajuće vještine’ koje će se promicati moraju se uvrstiti i socijalne i transverzalne vještine.”

Osim toga, u mišljenju se Komisija potiče da se izbjeglicama i tražiteljima azila osigura priznavanje stečenih vještina i kompetencija te da im se ponudi naukovanje, prekvalifikacija i usavršavanje kako bi se integrirali u tržište rada. „Potrebno je posvetiti posebnu pozornost našim ukrajinskim prijateljima. Želimo poticati snažnu mladu ukrajinsku generaciju, a ne stvoriti novu izgubljenu generaciju u Ukrajini, čemu se nada ruski režim”, zaključio je **povjerenik Schmit**. (gb)

Politike EU-a još uvijek se ne bave dovoljno finansijskom dimenzijom rodne ravnopravnosti

EGSO je na plenarnom zasjedanju u prosincu raspravljao o ulozi financiranja i politika javnog oporavka u promicanju rodne ravnopravnosti i ekonomskog osnaživanja žena u EU-u. Rasprava se vodila u povodu usvajanja dvaju mišljenja, od kojih se jedno odnosi na rodno utemeljen pristup proračunskom planiranju i ulaganjima, a drugo na to kako države članice mogu poboljšati učinak koje izravne i neizravne mjere predložene u okviru njihovih planova za oporavak i otpornost imaju na rodnu ravnopravnost.

U Europi smo još uvijek daleko od postizanja stvarne rodne ravnopravnosti, osobito kad je riječ o ekonomskom osnaživanju i pristupu poduzetničkom kapitalu i ulaganjima. „Ne možemo si priuštiti zanemarivanje potencijala žena u oporavku nakon pandemije. Rodno osviještena politika mora postati stvarnost u nacionalnim planovima za oporavak, kao i u makroekonomskoj politici i globalnom razvoju”, rekla je predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** otvarajući raspravu.

Maria Nikolopoulou, izjaviteljica za [mišljenje EGSO-a „Rodno osviještena ulaganja u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost“](#), dodala je: „Rodna ravnopravnost nije tema važna samo za žene: od nje svi imaju koristi. Sudjelovanje kako žena i muškaraca tako i organizacija civilnog društva ključno je za utvrđivanje područja prema kojima treba usmjeriti sredstva pri donošenju proračuna.“

Ody Neisingh, izjaviteljica za [mišljenje EGSO-a „Ulaganje s rodnom dimenzijom“](#), ustvrdila je: „Politike EU-a još uvijek se ne bave dovoljno financijskom dimenzijom rodne ravnopravnosti. Iako rodno osviještena ulaganja i donošenje rodno osjetljivog proračuna među kreatorima politika uzimaju maha, još uvijek nema dovoljno sustavne usredotočenosti.“

Napokon, **Cinzia del Rio**, suizjaviteljica za mišljenje o rodno osviještenim ulaganjima, govoreći o rodno osviještenim mjerama u planovima za oporavak i otpornost zaključila je: „Pri provedbi planova za oporavak i otpornost prednost bi trebalo dati jačanju izravnih i neizravnih mjera na području rodne ravnopravnosti. Za to su potrebne ciljane javne politike te jasni i održivi kanali ulaganja sa srednjoročnim i dugoročnim planiranjem resursa.“ (tk)

Hrana se ne bi smjela tretirati kao financijska imovina jer nije roba poput druge

Globalna kriza cijena hrane pogoršana je ratom u Ukrajini, ali je zapravo posljedica više strukturnih i sistemskih problema na tržištu robe, koji dovode do gladi i ugrožavaju izvore zarade, istaknuo je EGSO u samoinicijativnom mišljenju usvojenom 14.

prosinca.

Poticana sukobima, klimatskim šokovima i COVID-om 19, kriza cijena hrane eskalira jer zbog rata u Ukrajini rastu cijene hrane, goriva i gnojiva. U kontekstu sve veće prehrambene nesigurnosti u cijelom svijetu, indeks cijena hrane je 2022. dostigao rekordnu visinu.

Međutim, opseg i razmjer trenutačne volatilnosti cijena mogu se samo djelomično objasniti tržišnim osnovama. Jedan od temeljnih problema je netransparentnost i disfunkcionalnost tržišta žitarica.

„S hranom se ne igra, govorila je moja baka. No, mnogi danas zaboravljaju stvarnu vrijednost hrane i kockaju se njome“, rekao je izjavitelj za mišljenje **Peter Schmidt**, predsjednik Stručne skupine EGSO-a za poljoprivredu, ruralni razvoj i okoliš. „Jasno pokazujemo da postojeće tržište robe ne pridonosi održivom razvoju, klimatskim ambicijama i pravednoj tranziciji. Upravo suprotno, ono potkopava napore koje poduzimamo da bismo riješili problem gladi i potakli pravedne prihode i cijene.“

U mišljenju EGSO-a naglašava se da je globalna fizička trgovina žitaricama visoko koncentrirana. Procjenjuje se da četiri poduzeća kontroliraju 70 – 90 % svjetske trgovine žitaricama. „Dok porast cijena hrane ugrožava globalnu sigurnost opskrbe hranom, velika trgovačka društva profitiraju. To je neprihvatljivo!“, rekao je.

EGSO poziva države članice i institucije EU-a da poduzmu potrebne korake kako bi se suzbile prekomjerne špekulacije robom, istodobno priznajući da tržišta robnih izvedenica pružaju ključne usluge proizvođačima i korisnicima prehrambenih proizvoda, kao što su upravljanje rizicima i utvrđivanje cijena. EGSO preporučuje da se:

- regulira tržište budućnosnica za izvedenice prehrambenih proizvoda, što se radilo do kraja prošlog stoljeća;
- reguliraju robni indeksi i indeksi prehrambenih proizvoda, posebno reguliranjem i zabranom robnih indeksnih fondova i replikacija putem ugovora o razmjeni i proizvoda kojima se trguje na burzi;
- riješi problem financijalizacije prehrambenog sektora, npr. uvođenjem globalnog oporezivanja neokrivano velike dobiti i poreza na špekulaciju hranom te razbiju oligopoli na svim razinama međunarodnog lanca trgovine hranom;
- poveća transparentnost tržišta boljim izvješćivanjem o okolišnim, socijalnim i upravljačkim kriterijima i objavljivanjem nefinancijskih informacija aktera koji se bave špekulacijom. (ks)

EGSO podržava obveznu provjeru konkurentnosti politika i propisa EU-a

Provjera konkurentnosti trebala bi se primjenjivati na sve postupke donošenja politika i zakonodavstva EU-a, tvrdi EGSO u novom mišljenju u kojem se zalaže i za „program konkurentnosti” EU-a.

U [izvješću](#) usvojenom na plenarnom zasjedanju u prosincu EGSO tvrdi da učinak politika i propisa EU-a na konkurentnost poduzeća u Uniji treba ocjenjivati mnogo sveobuhvatnije i sustavnije nego što je to trenutno slučaj.

Provjera konkurentnosti trebala bi obuhvaćati zakonodavstvo, fiskalne mjere, strategije, programe, međunarodne sporazume, pa čak i europski semestar. Trebalo bi proučiti njihov učinak na poduzeća, zapošljavanje, radne uvjete i troškove usklađivanja te razmotriti kako oni mogu utjecati na poduzeća u različitim sektorima, različitim veličina i s različitim poslovnim modelima, u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju.

Europski udio u svjetskom BDP-u već se neko vrijeme smanjuje te bi do 2050. mogao pasti na manje od 10 %. Kratkoročni izgledi nisu ništa bolji s obzirom na aktualne posljedice pandemije bolesti COVID-19, rat u Ukrajini, rastuću inflaciju, veliko povećanje cijena energije i ovisnost o ključnom stranom uvozu. Ako tome pridodamo zelenu i digitalnu tranziciju, dobivamo prilično dobru predodžbu o golemim izazovima s kojima se poduzeća u EU-u suočavaju.

Kako osigurati da konkurentnost i poduzeća dobiju istaknutiju ulogu u donošenju odluka u EU-u? EGSO predlaže pristup koji se sastoji od triju elemenata.

Prvo, na tehničkoj razini, EGSO predlaže **jačanje procjene učinka Europske komisije** na način da se provjera konkurentnosti učini obveznom i mnogo opširnijom.

„Europska komisija već mora provoditi procjene učinka u kojima se uzimaju u obzir učinci inicijative na konkurentnost”, izjavio je **Christian Ardhe**, izvijestitelj za mišljenje EGSO-a. „Međutim, uviđamo i potrebu za poboljšanjima, posebno u pogledu primjene i provedbe.”

Drugo, na političkoj bi razini trebalo pridati odgovarajuću važnost konkurentnosti pri **oblikovanju novih inicijativa**, koje bi trebalo ocjenjivati na temelju njihova doprinosa i potpore konkurentnosti.

Treće, Odbor poziva na poseban **program konkurentnosti** s dugoročnim ciljem jačanja konkurentnosti EU-a.

„U ovom mišljenju zaista želimo preispitati načine praćenja konkurentnosti i uzeti u obzir složenost svojstvenu tom području”, izjavio je **Giuseppe Guerini**, suizvijestitelj za mišljenje. „Danas konkurentnost više nije nešto što utječe na pojedinačne poduzetnike ili trgovačka društva, već se radi o ekosustavima. Stoga moramo imati složeniji pristup pri bavljenju tim pitanjem.”

Mišljenje je sastavljeno kao odgovor na zahtjev **češkog predsjedništva Vijeća EU-a**. (dm)

[Euromediteranska suradnja nakon pandemije COVID-a 19: organizacije civilnog društva ključne su za funkcioniranje gospodarstva i društva](#)

Na prosinačkom plenarnom zasjedanju EGSO-a održana je rasprava o obnovi i otpornosti euromediteranske regije nakon pandemije COVID-a 19, s naglaskom na digitalnoj pismenosti.

Ističući ključnu ulogu regionalne suradnje i dijaloga te naročito mreže lokalnih organizacija civilnog društva, predsjednica Odbora **Christa Schweng** rekla je da su Unija za Mediteran i Zaklada „Anna Lindh” izrazito važni partneri za EGSO i da čine dva glavna stupa euro-mediteranskog partnerstva.

Álvaro Albacete Perea, zamjenik glavnog tajnika Unije za Mediteran, i **Josep Ferré**, izvršni direktor Euro-mediteranske zaklade za dijalog među kulturama „Anna Lindh”, istaknuli su da je presudno ojačati odnose EU-a i južnog Mediterana.

Za ekonomski i socijalni napredak cijele euro-mediteranske regije ključna je digitalizacija. U samoinicijativnom mišljenju [„Digitalna tranzicija u euromediteranskoj regiji”](#), koje je izradila Dolores **Sammot Bonnici** i koje je usvojeno na plenarnom zasjedanju, naglašava se da je važno smanjiti digitalni jaz između zemalja, između urbanih i ruralnih krajeva i između generacija. (mp)

Kako bi učinkovito komunicirao o temeljnim pravima i vladavini prava, EU se mora usredotočiti na vrijednosti zajednice i osobne ljudske priče

EGSO poziva EU i države članice da poduzmu mjere za poboljšanje komunikacije o temeljnim pravima i vladavini prava namijenjene široj javnosti. U mišljenju usvojenom u prosincu Odbor je predložio usmjeravanje na pravednost i pravdu te davanje glasa onima koji su izravno pogođeni kršenjem ljudskih prava.

Neki vladavinu prava i temeljna prava možda smatraju isuviše apstraktnim, dalekim, žargonskim i pravnim konceptima, ali Odbor smatra da je to realna opasnost s kojom se EU mora suočiti.

Cristian Pîrvulescu, izvjestitelj za [mišljenje EGSO-a „Komuniciranje o temeljnim pravima i vladavini prava”](#), objasnio je da „nedostatak jasne komunikacije i obrazovanja o tim načelima na europskoj i nacionalnoj razini koristi neprijateljima demokracije. Pozivamo na veću podršku inicijativama civilnog društva za podizanje svijesti i na bolje nastavne planove i programe”.

Suizvjestitelj **José Antonio Moreno Díaz** naglasio je da „ljudi ne mogu braniti svoja temeljna prava ako ne znaju što ta prava zapravo podrazumijevaju. Politički akteri, institucije, države članice i civilno društvo EU-a mogu doprinijeti transformacijom apstraktnih pojmova u smislene i praktične sadržaje i izgradnjom zajedničke europske kulture temeljnih prava i vladavine prava.”

EGSO u svojem mišljenju tvrdi da zaštita ljudskih prava i vladavina prava nisu mogući bez socijalne države jer su međusobno povezani. Ako socijalna država više ne funkcionira, društvo može vladavinu prava smatrati ispraznim pojmom. Ta međusobna povezanost prepoznata je u europskom stupu socijalnih prava, osnovnom alatu politike za izgradnju uključivije Unije.

Odbor poziva sve institucije EU-a da pokažu nultu toleranciju prema kršenju vladavine prava u državama članicama EU-a. Pritom bi se EU trebao nastaviti pozivati na [definiciju vladavine prava Europske komisije za demokraciju putem prava](#), koja nudi jasan opis ključnih načela vladavine prava. (gb)

Azbest: EU bi trebao ići korak dalje od granične vrijednosti koju je predložila Komisija

Tehnička granična vrijednost za izloženost azbestu trebala bi u konačnici biti niža od one koju Komisija trenutačno predlaže u nedavnoj direktivi o zaštiti radnika od opasnosti od izloženosti azbestu na radu, naveo je EGSO u mišljenju usvojenom na

plenarnom zasjedanju u prosincu.

„Socijalni partneri mogu sniziti novu graničnu vrijednost koja će se primjenjivati u skladu s direktivom i poduzeti odgovarajuće mjere za daljnje smanjenje prisutnosti azbestnih vlakana na radnom mjestu”, naveo je EGSO u mišljenju [„Zaštita od izloženosti azbestu na radu”](#).

EGSO smatra da bi u konačnici tehničku graničnu vrijednost, nakon razumnog prijelaznog razdoblja, trebalo postaviti na 0,001 vlakna/cm³.

„Pozdravljamo ambiciju Komisije da smanji učestalost raka i njezine konkretne napore da se izloženost azbestu na radu smanji na najmanju moguću mjeru. To je dobar temelj za dugoročni napredak prema nultoj toleranciji za izloženost azbestu, ali smatramo da bi EU trebao ići korak dalje od onoga što je predložila Komisija”, izjavila je izvjestiteljica za mišljenje EGSO-a **Ellen Nygren**.

„Ne postoji razina izloženosti azbestu za koju se može smatrati da sigurno isključuje rizik od raka. Unatoč tome što je na snazi zabrana upotrebe novog azbesta, radnici su i dalje na velikom broju radnih mjesta izloženi toj smrtonosnoj tvari”, upozorila je.

Prema podacima predstavljenima na nedavnom savjetovanju EGSO-a, u EU-u svake godine oko 90 370 osoba umre od raka povezanog s azbestom, što upućuje na potrebu za smanjenjem granične vrijednosti izloženosti.

Kako bi se postigao taj cilj, EGSO preporučuje osmišljavanje plana s dodatnim mjerama koje bi išle korak dalje od prijedloga Komisije. Te mjere uključuju financijsku potporu poduzećima i regijama koji inače ne bi mogli ostvariti taj cilj.

S obzirom na to da su mnogi ljudi možda izloženi azbestu, a da to i ne znaju, EGSO je pozvao Komisiju da putem svih mogućih kanala, uključujući medije, organizira informativnu kampanju kako bi javnost informirala o azbestu i njegovim štetnim učincima.

U slučaju stvarnog rizika ili sumnje na rizik od izloženosti toj tvari svi bi radnici trebali proći pretrage čije bi rezultate trebalo dokumentirati kako bi se osiguralo da se njihovo zdravlje prati na odgovarajući način svaki put kad promijene posao tijekom karijere. (II)

Nezakonita imovina: nova direktiva EU-a pomoći u borbi protiv organiziranog kriminala

EGSO je na plenarnom zasjedanju u prosincu pozdravio Prijedlog direktive Komisije o povratu i oduzimanju imovine kao važan korak u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma u EU-u. Unatoč općem poboljšanju u nekim državama članicama, postotak imovine stečene kaznenim djelima koja je zamrznuta ili oduzeta u EU-u je i dalje iznimno nizak.

Novom direktivom unapređuje se prekogranična suradnja među svim tijelima koja se bave povratom imovine, države članice EU-a potiču se da razvijaju nacionalne strategije i od njih se traži da uspostave barem jedan

ured za oduzimanje imovinske koristi, odnosno tijelo specijalizirano za praćenje i identifikaciju imovinske koristi stečene kaznenim djelom i druge imovine povezane s kaznenim djelom, istaknuo je EGSO u svom [mišljenju o povratu i oduzimanju imovine](#), usvojenom na prosinačkom plenarnom zasjedanju.

„Smatramo da je prijedlog Komisije izuzetno dobar i da odgovara na potrebu za proširenjem područja primjene mehanizama oduzimanja imovine. Ujedno uspostavlja i mehanizme prekogranične suradnje radi povećanja stope povrata imovine, koja je trenutno vrlo niska. Samo je 2 % imovine stečene kaznenim djelima zamrznuto, a 1 % oduzeto”, rekao je izvijestitelj za to mišljenje **Ionuț Sibian**.

Novom se direktivom kaznenim djelima navedenima u Direktivi o oduzimanju iz 2014. dodaje znatan broj novih kaznenih djela, među kojima su trgovina organima, otmica, ekološki kriminal i trgovina ukradenim vozilima.

Međutim, EGSO uočava da direktiva izričito ne uključuje krijumčarenje migranata i nezakonitu trgovinu duhanskim proizvodima unatoč znatnim godišnjim prihodima koji proizlaze iz tih kriminalnih tržišta i koji se procjenjuju na 289,4 milijuna eura za krijumčarenje migrantima i 8 309,3 milijuna eura za trgovinu duhanskim proizvodima, pa je pozvao Komisiju da ih doda na popis kaznenih djela.

Povrh toga, EGSO je od Europske komisije zatražio da bude ambicioznija u pogledu ponovne uporabe oduzete imovine u socijalne svrhe i da za države članice odredi minimalni postotak imovine koja se mora koristiti u tu svrhu.

„Izuzetno je važno da pogođene zajednice dobiju izravnu odštetu i da imaju koristi od profita koji će se ostvariti na temelju tih sredstava. To je područje u kojem smo očekivali pomak, ali je došlo do stagnacije. Civilno društvo mora biti uključeno u upravljanje oduzetom imovinom i raspolaganje njome,” poručio je **izvijestitelj Sibian**.

EGSO je također zatražio od Komisije da jasnije navede koja su prava žrtava na naknadu štete. Odbor se zalaže za to da se pri rangiranju vjerovnika prednost daje žrtvama. (II)

Europski akt o slobodi medija kao okosnica obrane slobode medija

EGSO je pozdravio inicijative Europske komisije za slobodu medija, ali je upozorio da puke preporuke i neobvezujući pristup neće biti dovoljni da bi se osiguralo da mediji u Europi ostanu slobodni i neovisni o političkim, komercijalnim i drugim vrstama

uplitanja.

U svojem [mišljenju](#) o Europskom aktu o slobodi medija (Prijedlog [uredbe](#) i [Preporuka](#)) EGSO je istaknuo da su sloboda i raznolikost medija temeljne za vladavinu prava i liberalnu demokraciju.

„Slobodi medija prijeti opasnost jer je autoritarizam u porastu, među ostalim i u Europi. Mediji kao četvrta sila služe kao brana protiv proboja neliberalnih težnji. Stoga je jačanje slobode medija od presudne važnosti i Europski akt o slobodi medija bitna je inicijativa koja dolazi u pravom trenutku”, izjavio je izvijestitelj za mišljenje **Christian Moos**.

„U nekoliko država članica EU-a uočavamo sve više političkog i gospodarskog uplitanja i u javne i u privatne medije koji su usko povezani s vlašću, što nije u skladu s ulogom medija kao četvrte sile”, dodao je suizvijestitelj **Tomasz Andrzej Wróblewski**.

EGSO je u potpunosti podržao prijedloge kojima se jača i brani urednička neovisnost novinara i medijskih kuća. Stavio je i poseban naglasak na neovisnost i nepristranost javnih medija i pritom istaknuo da su za to potrebna odgovarajuća i stabilna financijska sredstva.

Drugi zabrinjavajući problem istaknut u mišljenju prijetnja je medijskom pluralizmu koja proizlazi iz koncentracije tržišta. Informacijski monopoli zasigurno predstavljaju prijetnju i opravdano je poduzeti mjere protiv preuzimanja medija koje provode medijski magnati i oligarsi.

Vlasništvo nad medijima trebalo bi biti transparentno, a zahtjevi u pogledu transparentnosti trebali bi biti obvezujući, iako to ne bi trebalo dovesti do prekomjernog administrativnog opterećenja za male medijske kuće. Zabrinjavajući je i manjak neovisnosti nekih nacionalnih regulatornih tijela. Ako ta tijela nisu potpuno neovisna, ne bi trebala sudjelovati u predloženom Europskom odboru za medijske usluge.

EGSO je naglasio da će, kao uredba, Europski akt o slobodi medija imati izravan učinak. Istodobno je iznio sumnju u to da bi neobvezujući pristup iz Preporuke bio učinkovit način postizanja ciljeva navedenog akta.

„Puke preporuke nisu dovoljne da bi se u državama članicama zajamčile sloboda i raznolikost medija. Slobodni i neovisni mediji moraju biti obvezujuće mjerilo za sastavljanje izvješće o vladavini prava i za pokretanje mehanizma u državama članicama u kojima vlade krše slobodu i neovisnost medija”, zaključio je izvijestitelj **Moos**. (II)

Obrazovanje bi se trebalo nalaziti u središtu održivog razvoja

Obrazovanje može pomoći u preobrazbi društava koja se temelje na fosilnim gorivima u kružna i održiva društva. U samoinicijativnom mišljenju usvojenom u prosincu EGSO poziva na transformativno obrazovanje kojim se mladima omogućuje da doprinesu zelenoj tranziciji.

U središtu obrazovanja o održivom razvoju trebale bi se nalaziti humanističke vrijednosti, dok bi poseban naglasak trebalo staviti na posljedice ljudskog ponašanja za okoliš i društvo. To zahtijeva redefiniranje obrazovanja, od predškolskog do sveučilišnog i šire.

„Održivost se ne odnosi samo na okoliš. Postoje brojni aspekti, a svih 17 ciljeva održivog razvoja jednako je važno. Obrazovanje ima presudnu ulogu i ključni je pokretač svih ostalih ciljeva održivog razvoja”, izjavila je **Tatjana Babrauskienė**, izjaviteljica za [mišljenje EGSO-a „Osnaživanje mladih radi postizanja održivog razvoja putem obrazovanja”](#).

Kritičko razmišljanje i informirano donošenje odluka trebali bi se podučavati u školi kako bi se djeca mogla nositi s pitanjima održivog razvoja. Na osnovnoj razini djecu bi trebalo podučavati o održivoj energiji, potrošnji i proizvodnji, smanjenju rasipanja hrane i donošenju odgovornih odluka o hrani.

U nedavno donesenom [izvješću „Evaluacija programa EU-a za škole”](#) iznose se dodatne preporuke za poboljšanje školskog sustava u svrhu održivog razvoja. „Poboljšanje mjera za obrazovanje o hrani tako da se dio vremena nastave posveti podrijetlu i vrijednosti hrane te posjetama poljoprivrednim gospodarstvima i poljoprivredno-prehrambenim poduzećima mogli bi poboljšati program EU-a za škole i doprinijeti obrazovanju mladih o održivoj zdravoj prehrani”, izjavio je izjavitelj za izvješće **Arnold Puech d’Alissac**. EGSO je također pozvao na bolju uporabu sredstava za obrazovanje za održivi razvoj, kao što su Mehanizam za oporavak i otpornost, Erasmus+, Obzor, Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond plus.

Provedba obrazovanja za održivi razvoj trenutno se u različitim državama članicama nalazi u različitim fazama razvoja te će morati biti prilagođena lokalnim okolnostima.

„Ne smijemo gubiti vrijeme. Potrebna je preobrazba obrazovanja kako bi se osigurala održiva budućnost u državama članicama te je ključno na aktivan način uključiti mlade, nastavnike i roditelje u taj proces”, rekla je izjaviteljica **Babrauskienė**. (ks)

[Pomorska industrija: EGSO ponavlja svoje upozorenje o rizicima za sektor pomorske tehnologije](#)

Sektoru pomorske tehnologije hitno su potrebne politike i ulaganja za suočavanje s međunarodnom konkurencijom, upozorio je EGSO u nedavnom razmatračkom mišljenju. Naglasak bi trebalo staviti na osposobljavanje u području vještina, financiranje i pristup tržištu.

Ako Europa ne provede konkretnu pomorsku industrijsku strategiju, izlaže se riziku da, kad je riječ o brodovima i pomorskoj opremi, bude sve više ovisna o Aziji. Mnoge europske luke već su djelomično ili u cijelosti u vlasništvu kineskih poduzeća. Održivom strategijom trebalo bi preispitati tu vlasničku strukturu.

„EGSO smatra da je za jačanje europske pomorske otpornosti, ponovnu uspostavu njezine globalne konkurentnosti, zaštitu snažnog položaja Europe u kompleksnoj brodogradnji i očuvanje strateške pomorske autonomije Europe potrebno odmah djelovati”, rekao je **Anastasis Yiapanis**, izjavitelj za [mišljenje EGSO-a „Pomorska industrijska strategija”](#).

Trebalo bi osnovati stručnu skupinu za pomorski promet i europski industrijski savez za sektor pomorske tehnologije kako bi se sektoru pomoglo da ponovno postane konkurentan.

Unatoč samoinicijativnom mišljenju EGSO-a iz 2018. „[Strategija LeaderSHIP 2020 kao vizija sektora pomorske tehnologije](#)”, u kojem je EGSO pozvao na jaču podršku pomorskom sektoru, EU i nacionalne vlasti nisu donijele odgovarajuće politike.

EGSO je izrazio zabrinutost zbog prepreka na koje nailaze europska poduzeća koja žele posloovati u Aziji i pozvao Europsku komisiju da uloži veće napore u uspostavu globalnih trgovinskih propisa. Usto je naveo da glavni prioritet mora biti djelovanje protiv stranog subvencioniranja i dampinških cijena plovila.

Postojeće bilateralne trgovinske sporazume treba ažurirati kako bi se pomorskim kompanijama EU-a zajamčio slobodan pristup tržištu i to treba uključiti u buduće sporazume. Ako međunarodni pregovori u tom pogledu ne budu uspješni, EU mora razmisliti o jednostranim mjerama kako bi stvorio prednost u odnosu na međunarodnu konkurenciju.

EGSO je u svom mišljenju također ukazao na ulogu sektora pomorske tehnologije u postizanju održivog plavog gospodarstva.

„EGSO poziva na hitne mjere kojima bi se potaknula domaća potražnja za zelenim plovilima i plovilima sa sustavima visoke tehnologije, uključujući program EU-a za obnovu flote i nadogradnju postojećih plovila u skladu s ciljevima europskog zelenog plana”, rekao je suizvjestitelj **Christophe Tytgat**.

EGSO je naveo da su njegovi socijalni partneri i lokalni proizvođači uzalud čekali poticaj za prelazak predmetnog sektora na zelena plovila te alternativna goriva i tehnologije kako bi bili u skladu s paketom „Spremni za 55 %”. Bez obzira na to, Odbor je pozdravio usvajanje [Partnerstva za vodni promet bez emisija](#), koje radi na pomorstvu s nultom stopom emisija.

EGSO je pozvao na jaču financijsku potporu za [Pakt za vještine EU-a](#) i za kampanje koje će taj sektor učiniti privlačnijim za sve radnike, od inženjera do zavarivača i električara. Kako bi se osiguralo da sektor može provesti zelenu i digitalnu tranziciju, potrebni su programi prekvalifikacije, usavršavanja te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja velikih razmjera, rekao je EGSO. (ks)

[Latinskoj Americi potreban je novi društveni ugovor kako bi se potaknuo gospodarski oporavak](#)

Latinskoj Americi potreban je novi društveni ugovor kojim bi se osigurala politička odgovornost, uključenost, socijalna zaštita i kvalitetno zapošljavanje, kaže se u EGSO-ovu samoinicijativnom mišljenju „Socioekonomsko stanje u Latinskoj Americi nakon

krize koju je izazvao COVID-19”, usvojenom prošlog prosinca. Slobodno i demokratski organizirana civilna društva najbolja su polazišna točka.

Pandemija COVID-a 19 pogodila je Latinsku Ameriku izrazito snažno i razotkrila slabosti politika provedenih više desetljeća, koje su se pokazale neučinkovitima u svladavanju trenutačnih izazova. Ruska invazija na Ukrajinu pogoršala je ekonomska previranja poremetivši globalne lance opskrbe i pridonijevši rastu inflacije.

EGSO u mišljenju [naslovljenom „Socioekonomsko stanje u Latinskoj Americi nakon krize koju je izazvao COVID-19 – uloga civilnog društva u procesu oporavka”](#) navodi da je toj regiji potreban novi društveni ugovor koji je moguće postići s pomoću transverzalnih sporazuma između socioekonomskih skupina, između teritorija i između generacija.

Josep Puxeu Rocamora, član EGSO-a i izvjestitelj za mišljenje, govoreći o ulozi civilnog društva naglasio je: „Europa i Latinska Amerika predane su demokraciji i vladavini prava, što znači da je civilno društvo aktivno uključeno, da ima vodeću ulogu u razvoju i prevladavanju kriza te da promiče potreban dijalog za novi društveni ugovor.”

Europa mora pojačati svoje veze s Latinskom Amerikom i posvetiti posebnu pažnju socijalnoj, zelenoj i digitalnoj tranziciji. „Hitno moramo povećati napore u izgradnji savezništva s partnerima sličnih stavova u Latinskoj Americi”, rekao je izvjestitelj **Puxeu Rocamora**. „Predugo smo taj odnos uzimali zdravo za gotovo. Moramo se potruditi nadoknaditi zaostatak jer smo sada suočeni s konkurencijom drugih igrača.”

Taj savez iziskuje potpuno priznavanje i sudjelovanje organiziranog civilnog društva, organizacija za ljudska prava, sindikata i poslovnih organizacija te udruga za zaštitu okoliša, još se kaže u mišljenju. (at)

Švedsko predsjedanje Vijećem EU-a: EGSO se pridružio razgovorima o prioritetima i programu

Na sastanku EGSO-a održanom 15. prosinca u Stockholmu švedski državni tajnik za europske poslove Christian Danielsson opisao je politički smjer predstojećeg švedskog predsjedništva Vijeća EU-a, koje je od EGSO-a zatražilo da pruži doprinos o šest ključnih

pitanja.

Prema informacijama koje je dobio EGSO, neke od glavnih tema švedskog predsjedanja Vijećem Europske unije, koje će trajati od siječnja do lipnja 2023., bit će podrška Ukrajini i usmjerenost na zelenu tranziciju i konkurentnost EU-a.

Na sastanku Predsjedništva, upravljačkog tijela EGSO-a, održanom 15. studenog 2022. u Stockholmu, predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** istaknula je da Europska unija, s obzirom na sve izazove koji je očekuju, može biti uspješna samo uz stalnu uključenost europskih organizacija civilnog društva.

„S obzirom na loše gospodarske izgleda za Europu, moramo postaviti jasne i ispravne prioritete”, izjavila je. „Od ključne je važnosti za naša gospodarstva, društva i demokracije da se osiguraju oporavak i potpora za poduzeća i građane koji se bore s visokom inflacijom i, osobito, s visokim cijenama energije.”

Christian Danielsson, državni tajnik u švedskom Ministarstvu za europske poslove, poručio je: „Ne smijemo zanemarivati činjenicu da su prioriteti važni, ali glavna zadaća predsjedništva bit će samo predsjedanje: nastaviti s radom i postići rezultate korisne za građane, države članice i Europu. U to ćemo ulagati ogromne napore.”

Državni tajnik **Danielsson** naglasio je da će švedsko predsjedništvo nastaviti s pružanjem humanitarne pomoći Ukrajini i da će se usredotočiti na unapređenje uspješnosti i konkurentnosti gospodarstva EU-a.

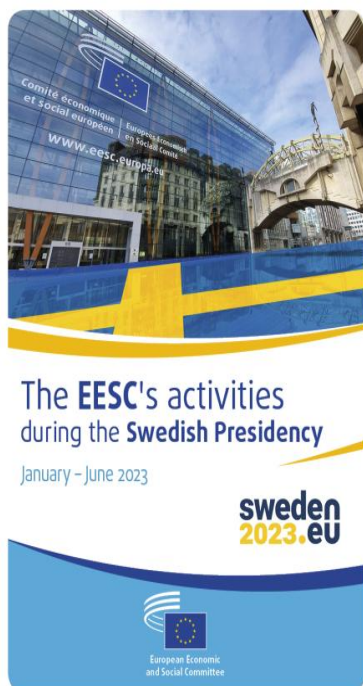
Konkretnije, švedsko predsjedništvo usredotočit će se na sljedeća područja:

- ubrzavanje klimatske tranzicije,
- jačanje konkurentnosti EU-a radi osiguravanja radnih mjesta budućnosti,
- zaštitu temeljnih vrijednosti EU-a,
- pružanje sigurnosti građanima EU-a i jačanje uloge EU-a u svijetu,
- suzbijanje organiziranog kriminala.

Švedsko predsjedništvo zamolio je EGSO da u vidu „razmatračkih mišljenja” pruža doprinos i stručne savjete o temama navedenima u nastavku:

- Jedinstveno tržište nakon 30 godina – Kako dodatno poboljšati funkcioniranje jedinstvenog tržišta
- Prelazak na dugoročno održiv prometni sustav
- Uloga mladih u zelenoj tranziciji
- Prednosti moderne industrijske drvene gradnje
- Daljnje jačanje digitalne konkurentnosti EU-a
- Razvoj kompetencija i vještina u kontekstu zelene i digitalne tranzicije

Dodatne informacije možete pronaći u najnovijoj brošuri EGSO-a „Aktivnosti EGSO-a tijekom švedskog predsjedanja”, koja je dostupna na našim [internetskim stranicama](#). Brošura je objavljena na engleskom, švedskom, francuskom i njemačkom jeziku. (mp/dm)

NOVOSTI IZ SKUPINA

[Godina 2023. vrijeme je za donošenje programa konkurentnosti](#)

Stefano Mallia, predsjednik Skupine poslodavaca EGSO-a

Prvih šest mjeseci 2023. pravo je vrijeme za to da se zauzmemo da program konkurentnosti postane glavni prioritet EU-a.

Godina 2022. bila je za Europu *annus horribilis*. Rusija je vratila rat na europski kontinent i time uništila naše pretpostavke i očekivanja u pogledu trajnog mira na širem europskom prostoru.

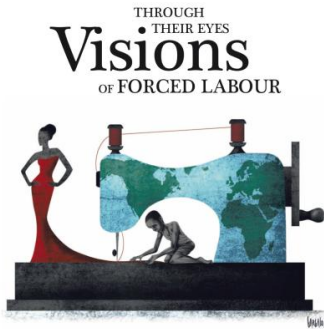
Jedno je jasno – bez mira ne može biti blagostanja. Skupina poslodavaca u potpunosti podupire mjere EU-a za pomoć Ukrajini sada kada joj je to najpotrebnije i za početak rada na obnovi Ukrajine, čak i prije završetka rata.

Iako i dalje ulažemo energiju u pružanje pomoći Ukrajini, tijekom 2022. godine nastavili smo se zalagati i za oporavak EU-a. U svojem radu u okviru Konferencije o budućnosti Europe odlučno smo pozvali na jači naglasak na konkurentnosti uvođenjem dobre prakse provjere konkurentnosti radi izgradnje snažnijeg i otpornijeg gospodarstva. Komisija i predsjedništva EU-a bili su vrlo otvoreni za taj poziv i taj je instrument trenutačno u pripremi. Što je još važnije, svima je sve jasnije da EU mora donijeti program konkurentnosti koji bi bio usmjeren na održivost i snagu poduzetništva. Samo na taj način možemo zajamčiti zdravo društvo u kojem se možemo pobrinuti za dobru kvalitetu života građana.

U godini koja je pred nama moramo zadržati taj osjećaj hitnosti. Moramo uložiti veće napore u razvoj ambicioznog programa usmjerenog na budućnost kojim se na odgovarajući način uzimaju u obzir potrebe i problemi poduzeća. Trenutačno stanje iziskuje postizanje nekoliko temeljnih ciljeva:

- konkurentan pristup faktorima proizvodnje (energija, sirovine, radna snaga, kapital i podaci),
- ostvarivanje punog potencijala jedinstvenog tržišta i njegovih sloboda stvaranjem potpuno razvijenog jedinstvenog digitalnog tržišta,
- osiguravanje da otvorena vanjska trgovina utemeljena na pravilima postane još jedan stup gospodarstva EU-a,
- zelena i digitalna tranzicija, koje snažno podupiremo, moraju se ostvariti na troškovno učinkovit način kojim se potiču poduzetništvo i inovacije.

Prvih šest mjeseci 2023. pravo je vrijeme za to da se zauzmemo da program konkurentnosti postane glavni prioritet. U svijetu u kojem vlada nesigurnost možemo biti sigurni u jedno: bez prosperitetne i konkurentne Unije društveno blagostanje našeg društva ozbiljno je ugroženo.

Vizije prisilnog rada: izložba Međunarodne organizacije rada u EGSO-u

EGSO-ova Skupina radnika

U okviru izložbe [Međunarodne organizacije rada](#), koja je u EGSO-u održana prošlog prosinca, predstavljene su najbolje karikature s natječaja te organizacije, u kojima su prikazane uznemirujuće priče osoba diljem svijeta primoranih na prisilni rad.

Prema procjenama Međunarodne organizacije rada za 2021. godinu, u situacijama prisilnog rada nalazilo se nevjerojatnih 27,6 milijuna ljudi.

Te osobe izložene su raznim vrstama zastrašivanja zbog kojeg su primorane raditi protiv svoje volje. Izložene su namjernom uskraćivanju plaća, prijetnjama otkazom, prisilnom ograničavanju slobode, fizičkom i seksualnom nasilju. Popis je jako dugačak. Prisilni rad raširen je diljem svijeta, a situacija se pogoršala zbog pandemije bolesti COVID-19. Među najugroženijima su djeca, žene i radnici migranti. Prema procjenama Međunarodne organizacije rada, među osobama koje su primorane na prisilni rad ima 11,8 milijuna žena i djevojčica. Više od 3,3 milijuna djece primorano je na prisilni rad.

Ipak, činjenice i brojke ne odražavaju u potpunosti ljudske priče koje se iza njih kriju. Zbog toga je, na inicijativu predsjednika Skupine radnika **Olivera Röpkea** i u suradnji s Međunarodnom organizacijom rada, [u EGSO-u održana izložba](#). Prikupljene su [najbolje karikature s natječaja Međunarodne organizacije rada](#) u kojima se prikazuju iskustva osoba diljem svijeta zarobljenih u nepodnošljivim radnim uvjetima.

Takve inicijative navode nas da razmislimo o tome što se može učiniti da se ta poštast okonča, a jedan od mogućih koraka jest suočavanje s problemom nedostatka dostojanstvenih radnih mjesta u neformalnom gospodarstvu, na što poziva Međunarodna organizacija rada. [Mišljenje EGSO-a koje je u pripremi](#) izjavitelja Skupine radnika **Thomasa Wagnsonnera** bavi se pitanjem zabrane proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije. Na otvorenju izložbe predsjednik Skupine radnika **Oliver Röpke** rekao je: „Ova izložba jasno prikazuje teškoće osoba koje su primorane na prisilni rad, ali i istražuje što možemo učiniti kada surađujemo i odlučno djelujemo. A mi doista i djelujemo. Zbog toga želimo da sve države članice EU-a ratificiraju Protokol iz 2014. uz Konvenciju Međunarodne organizacije rada o prisilnom radu!” (mg)

Séamus Boland ponovo izabran za predsjednika Skupine organizacija civilnog društva

EGSO-ova Skupina organizacija civilnog društva

Članovi EGSO-ove Skupine organizacija civilnog društva 14. prosinca aklamacijom su ponovo izabrali Séamusa Bolanda za predsjednika Skupine na razdoblje od još dvije i pol godine.

Séamus Boland predsjedat će skupinom u drugoj polovici svog mandata, od travnja 2023. do rujna 2025. Taj irski poljoprivrednik, koji u Odboru predstavlja jednu organizaciju za ruralni razvoj i razvoj zajednice, Skupinom predsjedava od listopada 2020., a član je Odbora od 2011. godine.

Za njegova predsjedanja, krovni će prioritet i dalje biti iskorjenjivanje siromaštva i uloga organizacija civilnog društva u suzbijanju siromaštva.

„Zbog COVID-a 19 i geopolitičkih previranja izazvanih ratom u Ukrajini siromaštvo se kreće prema rekordnim razinama. Ono utječe na sve sfere života i sprječava nas da ostvarimo održivu budućnost za sve“, izjavio je **Séamus Boland**. „Iskorjenjivanje siromaštva stoga je glavni prioritet mog predsjedanja, a ključnu ulogu u toj borbi imaju organizacije civilnog društva, koje pomažu u izražavanju lokalnih interesa, definiranju lokalnih potreba i pronalaženju lokalnih rješenja. To je od ključne važnosti za ostvarenje prvog cilja održivog razvoja, a to je iskorjenjivanje siromaštva svugdje.“

Séamus Boland predlaže da se 2023. Skupina usredotoči na sljedeća prioritetna područja:

- otporni europski zdravstveni sustav i sustav skrbi;
- klimatske promjene, energetska siromaštva i ranjive skupine;
- vještine, digitalizaciju i ranjive osobe;
- ulogu organizacija civilnog društva u obrani i jačanju europske demokracije;
- osnaživanje mladih i zaštitu djece.

Skupina organizacija civilnog društva na svom je sastanku imenovala i sljedeće kandidate za vodeće položaje u Odboru u drugoj polovici mandatnog razdoblja 2020. – 2025.:

- **Krzysztofa Patera** za potpredsjednika EGSO-a zaduženog za proračun
- **Baibu Miltoviču** za predsjednicu Stručne skupine za promet, energiju, infrastrukturu i informacijsko društvo (TEN)
- **Stefana Palmierija** za predsjednika Stručne skupine za ekonomsku i monetarnu uniju te ekonomsku i socijalnu koheziju (ECO)
- **Panagiotisa Gkofasa** za kvestora

Imenovanja će biti potvrđena glasanjem koje će se provesti tijekom obnove sastava Odbora sredinom mandatnog razdoblja u travnju 2023.

Za dodatne informacije, pročitajte europa.eu/!mmX8NV (jk)

Urednici

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Suradnici u ovom broju

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546 94 76
E-pošta: eescinfo@eesc.europa.eu

EGSO info objavljuje se devet puta na godinu tijekom plenarnih zasjedanja EGSO-a. ? EGSO info dostupan je na 23 jezika.

EGSO info ne predstavlja službeno izvješće o radu EGSO-a; informacije o tome dostupne su u Službenom listu Europske unije ili drugim publikacijama Odbora.

Umnažanje je dopušteno ako se EGSO info navede kao izvor te primjerak pošalje uredniku.

01/2023